№ 7323 1909 12-25 ՍԵՊՏ. ՀՈՒՄԱՅԻԹԻ 10 ՐԱՄԱԶԱՆ 1327 12 ԻԼԻԼ 1325 25 ԻՆՋԻ ՍԷՆԷ

ՍԼԷՊՊ ԻՄԹԻՆՂ ՎԷ ՄԻՒՏԻՊԻ ԽՄԲԱԳՐՈՂ ՑԱԿՈԲ ՋԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ԱՌԱՋԻՆԹ Ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԴԻՐՔԸՆԴՍ Ն. 49

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՋԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻՍԹԻԾ ՏԻՐ

ԲՈԼԻՍԹԻԳԻՇԷ, ՄԻԼԼԻՇԷ, ԹԻՒՆՋԱՐԻՇԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՇԷ

ԵԼԷՎԱՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԲԱՐԻ 20 ԲԱՐԻ

جريدهٔ شرقيه
دیکران جیوه‌لك ۱۲۹۳
مؤسسه‌سی تأسیس ایتمش‌در
صاحب امتیازی جیره‌لكیانه

DJERIDÉI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÉLEGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՈՒԹԻՒՆԸ
Բէյրն օրագրագ 12 այլբագ 6 այլբագ 3 այլբագ
ՍԹԱՆՊՈԼ 140 գրշ. 70 գրշ. 40 գրշ.
ԹԱՇՐԱ 150 գրշ. 80 գրշ. 45 գրշ.
Մէմ. ԷՋՆԷՊԻՇԷ 32 ֆր. 17 ֆր. 10 ֆր.
Մէջիտիէյէ 20 գրշ. տան

կազէթայս այիս մէվասա հագդընա սահիպը իմթիյազ միւրաճաաթ օրնուր։ Սահիպը իմթիյազդն իմզասը վէ կազէթանդն մէսէրը մահսուսրէլա սաթպանդն մաթպու մագպուզար թէսանիֆաթ եալընդը միւթէպէր վէ մէրբու օլմաճագ սարը։

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԹԱՐ

Կազէթամզը եէնի եապըլարա թէզեին իմմէք վէ օգուսանլարըմզդն հէր սընըֆը մէհնուն էյլէմէք իւզրէ իճրա իմթիհանիմիզ ֆէտաքարլըգ մէյտանա օրուզ պուռ իսէ մահկա մատտի վէ մանեվի թէշվիգ իլէ օլաճաղընա չիպահէ եգ սըր։ Պինանէն ալէյհ քէֆիֆէթի թաշրատա պուլընան միհէթէրէմ տարօնէէրիմիզտէն հէնուզ թէսվիֆէի տէյն իմմէկէ միսարէաթ իսէմէյէնէրին նա,արը ալդգաթընա հէվալէ իլէ, ապօնրանլարընը պէր ան եվվէլ թէճարա իմմէէրինի ըէճա իսէրիզ։

ՃԷՒՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆԻՆ ՊԻՐ ՄԻԼԵՈՆ ԼԻՐԱԼՂԻ ԻՍԹԻԳՐՍԶԸ

Էյնէվմ Շէհր Էմանէթի տէնիլիր ի-սէ, գաւիմ Շէհր Էմանէթի ճէլիլէսի։ անլաշըրմամալը սարը։

Տէվրը իսթիպտատա, գաւիմ Շէհր Էմանէթի իլէ ըէֆիգի մահսուս Զապթիյէ Նէզարէթի, հէր իքիսի տէ Երլսալէմը, օլ մէրքէզի իսթիպտասդն գուլ վէ քէօլէէրի օլաղգալարընտան, պու իքի տայիրէէրին վավիֆէէրի չու վէճէէրէ իճրա էտիլիր իսի—թաշրա հէյլիսինին էքսէրիսինէ վէ հաթթա Սթամպօլ էհալիսինտէն պազարընա տախի նամալիւմ օլաղգը իւզրէ, զաթէն գաւիմ Շէհր Էմանէթի իլէ Մահուա Զապթիյէ Նէզարէթի տէվայիրի, հէր իքիսի տէ, պիր գօնագտա իգամէթ էտիպ, պինայէն ալէյհ պիր գաբուտան կէրիլմէքտէ վէ հաթթա ճիմէլէ գաբուսը տախի պիր օլուզ,անճագ թագսիմաթը մուէթէբրիսարլա եէքտիկէրինտէն փարգ էտիլմէքտէ իսի—։

Եանի՝ գաւիմ Շէհր Էմանէթի, վարիսատիընը Սթամպօլ շէհրը մէշհուրընդն իմարաթ ու թանզիմաթընա վէ թէզեինաթը մէտէնիյէսինէ հասը ու թախսիս էտէճէք իքէն, վարիսատիդն գըսմը մահիմմինի Եըլտըզդն պիմմէկ թիւքէնմէկ մէտարիֆաթ վէ թամիրատընա վէ Եըլտըզդան թավսիյէլի մէլուլարընը գայրըմասընա թախսիս էտէրէք,եագմալարա մէյտան վէրիպ պու սուրէթլէ տիլիսանը ալիյէ։ Թէվֆիգէն հարաքէթ վէ արզը ուպուսիյէթինի իսպաթ, վէ բիւթպէ վէ նիշանլարա վէ իլթիճաթը ճիհանտէրճէաթը։ Համիտիյէ մագհար օլմագտա իսի։

Իլանը մէշրուութիյէթ իւզէրինէ,Պաթիլ գալէսի կիպի Ֆէր իլէ եէքսան օլան վէ իսմի ճիսմի գալմայան Զապթիյէ Նէզարէթի իսէ, Եըլտըզգա տահա պէօյլուք պիր վավիֆէ իլէ միւքէմէլ օլաղը ճիհէթլէ, Պաալը Ալիյէ պէլէ ատհէնէ սալը վէրմէքտէ վէ Պաալը Ալի մուամէլատընը օլ արալըգ Եըլտըզա նագլ օլունմըշ օլմասը հասէպիյէ,Զապթիյէ Նազըրլարը Վիւքէլայա վէ Սատրազամլարա թէէսիր վէ իճրայը նուֆուզ էթմէքտէ վէ իսթիխատամ էթտիյի պինէրճէ վէ օն պինէրճէ խաֆիյ՝ վէ ճասուսլար մարիֆէթիյէ Տէրսաատէթտէ վէ մէմալիքին հէր թարաֆընա Թիւրք վէ Էրմէնի հուրրիյէթբէրվէրանդն գանլարընը էմմէքտէ վէ մէմալիքի պաշան պաշա մահվ ուհէլաք ուշուրըմընա տօղրու սիրիք-լէմէքտէ իսի։

Պինանէն ալէյհ մէշրութիյէթին իլանը, Զապթիյէ Նէզարէթին ահնէյիալէմանդն թէսլիմ էթմիշ վէ եէ իսէ էմմիյէթի ումումիյէ միւսիրիյէթինի գայիմ վէ տիկէր պիր գօնագա նուգլ էթմիրտիյի կկիպ, Շէհր Էմանէթինին տախի վէզայիֆինի թաամլ իլէ,թէշքիլաթը ախիրէ հասէպիյէ վէզայիֆի միւլքիյէսի միւէթատէսի թէէսիս իտիլէն Սթամպօլ վալիլիկինէ թէվտի էտիլմիշ. վէ պինանէն ալէյհ Շէհր Էմանէթինին վավիֆէյի ալիյէսի, թաշրա Պէյէսիյէ տայիրէէրէի կիպի գանունը մախսուսընտա մուհասրբէր վէզայիֆի Պէյէսիյէյէ հասը սուրէթիյլ թահատ գըլընմըշ սարը։

Նու հալտէ շիմալիքի Շէհր Էմանէթի, գաւիմ Շէհր Էմանէթինէ մուշապհի օլմագ։ Տայիրէի մէզքիւրէ տախի պու նօգթանդն էհալի ինտիտակ իսպաթը իչիւն սարիքը դայրէթէ պաղլամըշ սարը։

ԲԱՐԻԶ Շէհր Էմանէթինին վարիսատիը սէնէվիյէսի 300 միլիոն ֆր.ը թէճավուզ էթմէքտէ վէ պօրճու իսէ 2 պուչուգ միլիառ ֆր.ա եագլաշմագտա օլաղգընա նէզարէն, Բարիզդն թէզեինաթ, իմարաթ վէ թանզիմաթը նօգթայը գըյասա վէ հէտէֆի թահթիգէ թէվֆսիսլ էթմէք հիչ քիմսէնին վէ ալէյ իսուսա պիր Շարգէրընը խաթրընտան պիէ կէչիրիմիյէճէյի տէրէճէաթ պէօյիւք պիր մէսաֆէ թէշքիլ էտիյօր։

Ֆապաթ Սթամպօլ կիպի պիր շէհրը մէշհուրընդն Շէհր Էմանէթի վարիսատիընընն հիչ տէյլ իսէ, պուէնդն օնսա պիրի գատար օլմասը լազգմ վէ անճագ պէօյլէ պիր վարիսատ թէէմինի թանզիմաթ վէ թէզեինաթա քատիլ օլաղգը տէրքեար իքէն, Շէհր Էմանէթինէ մէնապիի վարիսատ տուշիւնիւմմէսի, վէ կազանէ վէզէանափ թէզքէրէսի վէ պագը բուսուսմաքդն բէյտերբէյ Մալիյէյէ ալընմասը վէ միւթէպագիսինին լիւզիւմսիզ եէրլէրէ թօգլարընը սիլքմէքտէ վէ մահ ատ օղլունը էօմրիւշ վէ եիւքսէք սէյլ.— Տէմէք էվէնէճէյին սահիզէնտի մինանագդն գարբըր ամբրըմ, անանա եարբաղընդն եարբսը՝ը օնա եարամագ իսէն, քիմ պիլիր էլինտին նէլէր էճքեճէք։

Մատամ Սէրմէթի ուզուն պօյլու, գումրալ, զապթ չիշման պիր գատընը. վագթըյլա կիւզել իմիշ, լաքին եաշընը ալմը, լէհճէսի պուրուշըմ իսի։ Պաշընա գօմշ օլարընը չարգայը գոր իլէ թաշրմաղտա վէ քէօյլու գըեաֆէթինէ հասէտ իթմէքտէ իսի. Բարիստէն խօշլանմագ վէ պաշլըճա օղլունը կիւլիւնճ իթմէմէք վէ քէնտիսի տէ կիւլունճ օլմամագ իչիւն, Բարիզէ կէլմէք խաթէմէզ իսի. անճագ օղլունդն նիքահնընտա հաղը պուլունմագտան տա պաղ կէչէմէտի։ Եալընը օղլընը սէվմիյնտէն տօլայը տէյիլ, անճագ քէնտիսինի թօրուն սահիպի խտէճէք օլան կէլինինի էքօրմէք արզուսընտա պուլընմըշ ըար. Գօնթ տը լա Թէրրաս իլէ Կասթօնդն վէ Մատամ տու Պօտանդն պուլընտըգլարը սաղնա կիրինճէ սրգըլարը։ Իքի սինեօրլար իլէ գուգլա սուրթլը Մատամ տու Պոտանդն քէնտիսինի զէվզէ ալտրգլարը-նը վէ էվլինտէ օթուրաճագ եէրտէ գալգըգ կէլմէք քիւֆէթինէ պուլունտըղընտան տօլայը իսթինէ կիւլտուքընդն փտրգ իթտի. կէլինինդն տէ պու ֆիքրէտէ պուլընմասընտան չիպէհ իթմէքտէ իքէն, Մընէվիէվ իչէրի կիրտի։

Դանտիա, պէօյիւք պիր հէյճան իլէ վալիտէսինի նշանլըսընա թագտիմ ի՛ժտիքատ, Մընէվիէվ պիր սաֆիյէթի մախսուսէ իլէ մատամ Սէրմէթիյէ տօղրու իլէրլէյլով պօյնունա սարբլը։

—Պէն չիւքը ճէնապը Հադգա քի, օղլում սիզին կկիպ պիր գընճըղազը ինթիհապ իթտի — վէ պիրտէս պիրէ օղլունա տէսնէրէք, — սէնտէն չօգ իւսթիւն, զայրէթ էթ քի սէն տէ պունա պէնզէյէսին— տէտի։

Գանտիա վալիտէսինին պու սէօզինէ պիր ապ սըգըլը. Կասթօն մատամ Սէրմէթինին օղլու հագգընտա պէեան իթտիյի ֆիքրէտէն խօշլանմատը. Մընէվիէվ գայլն վալիտէսի օլաճագ գատընը մէմնուն իթտիք, բահաթ իթտիրմէք իչին էլինտէն կէլէնի տիրիլ իթտիմէք ամմինէ տիւշու։

Իզտիհամ կիւնիւ կէլտի չաթտը։

Վուգու պուլան տավէթէ իճապէթլէ քիվիսէյէ կէմիշ օլան տիւշէսլէրի, մաբքիզլէրի վէ էմմալի միւթէպէրանը կէօրիւնճէ, քիպր ու ազամէթի գալգըգ կէլմէք քիւֆէթինէ պուլունտըղընտան տօլայը իսթինէ կիւլտիւքլերինի փտրգ իթտի. կէլինինդն տէ պու ֆիքրէտէ պուլընմասընտան չիպէհ իթմէքտէ իքէն, Մընէվիէվ իչէրի կիրտի։

Պինանէն ալէյհ պիր միլիոն ինկ. լիրասը եանի 25 միլիոն ֆրանքը հավի պէհերի 250 հէր ֆր.լըգ 100)) օպիկասիոն թէտավիւլ էտգարընըգ, պունլարա սէնէտէ 5 եր ֆր. ֆայիզ վէ 41 սէնէտէն եօտէնմէք իւզրէ 100 տէ պիր նիսպէթինտա։ ամօրթիսման իսթա, վէ 100 տէ 2 հիսապըյլա 20000 լիրա իքրամիյէտէն եմիսօն ուսուլը իւզրէ 100 տէ 10ը պիթթէնպիլ միւթէպագի 18000 ինկ. լիրասը եանի 450000 ֆրանգը սէնէվի 6 քէշիտէտէ 3009ը լիրա եանի 50 0 եր ֆր. աթիտէքի ճէտվէլ մուճիպճէ իքրամիյէ թախսիս էտիլմէլի տիր։

1 իքրամիյէ	ֆր.	25000	25000
25 »	պէհերի	1000	25000
50 »	»	500	25000
—			
76			75000

Նու սուրէթէ պիր բիյանգօ իհտամ օլընըր վէ իսթիքրազը քիսքիքէսի թապիի շիմիտտն սարբ էտիլմէյէճէյինտէն, թէարիճէն սարբ էտիլմէք վէ էհալիյէ տախի մուճիպի սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, Ֆրանսանդն 909 ճէտիա Ֆօնսիէ թահվիլմէք կկիպ, Էմիսիօն պէտէլի 225 ֆր. եանի 9 ինկ. լիրասը սէնէվի 3էր ինկ. լիրա թէճիպէ օլընմագ սուրէթիյլէ 3 սէնէտէ էմիսիօն վէ ախզ էտիլիր իսէ, հէմ բաղզէթի ուճուսիյէյի մուճիպ վէ հէմտէ իսթիքրազ գօլայճա վէ միւսայիտ սուրէթտէ Բլասկ վէ Գլասկ օլուգ, ումուրը թէկեեսար վէ վէզայիֆի ճմանէթ թէհիլ էտիլէճէյի ճիհէթլէ, պու նօգթա հագգընտա Շէհր Էմանէթի Հայէթի միւհթերէմէսինին նագարը տիրգգաթլարընը ճէլգ էտէրիզ։

ՕՆՆԻԿ ՊԱԳՐՃԵԱՆ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՍՐՊԻՍԹԱՆ ԱՀԱԼԻ.— Սրպիսթան վէլիսանը Բէյնս ժօրժը իսթիֆասը Գանունը էսասկէ մուզայիր պիր սուրէթտէ վուգուա կէլտիկի ճիհէթլէ հիչ հիւքմինտէ օլմուզը, վէ պինայէն ալէյհ միւշարիէյէին Սրպիսթան թաճընա ախտ հուգուգը իրսիէսինին իատտէթէն թէմմինի լազը՝ կէլէճէկի մէսէլսինի էն եվվէլ Վիէննա վէ Պուսարէշթա կազէթալարը մէվզուը պահա իթմիշէր սարը։

Սըրպլար պու հավատոին Ավթրիա-Մաճարիսթան թարաֆընտան իշէսին մահվա Սրպիսթանտա գահուր իտէճէք գարըշըգըգտան մուսթէֆիտ օլմագ մագսէտինէ միւսթէճէտ օլաուզընա զահիպ օլըյօր։

Բէյնս ժօրժը էթրաֆընը պիր թագմ միւտահիլլէր ալարագ. քէնտիսինէ թարաֆտարան բէյտա իթմէկէ չալըշըյօրլար։ Էհէմմիյէթէճ իքինճի տերէճէէտ պուլընան իքի իւչ Սըրպ կազէթասը Բէյնսին իսթիֆասը,մէսէլսինին Գանունը էսասկէ մուզայիր օլուուզընը վէ չինընի Գանունը էսաս

վէ հիշ պիր Նոգթասընը թասատիլ էթ-մէյէճէքլէրինի կէօսթէրմէք իմիշ։ Գապտնէ պու բրօկրամը թէմամլյա թասատիլ իթմէքճէ տիր։ Խուսուսի պիր թէլէկրաֆը մէալինէ կէօրէ, մի-թինկին գարարլարընա Գրալը Գա-նունը էասի տարէօնինտէ վուգու պու-լան զայրէթինտէն տօլայը պէյանը թէ-շէքքիւրի հավի պիր ֆըզրա տէրճի հագգընատա տէրմիյան օլընան թէքլիֆ գասալ օլընմամըշ տըր։ Ասքէրի ֆը-գա իլէ մագամը Դրալկէթ արտսըն-ատքի մէսէլէնին պէր թարաֆ իսկ-տիկի հագգընատքի իշարաթին նասլ-մէվսիմ օլարը պու հալէն մաէթ-թէսիֆ անկաշըմագատա տըր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՅԹԱՆ դրալը ձար ֆէր-տինանտը հայթընա սուի գատ իճ-րա իտիլէճկի մանունիյէթէ թէվ-գիֆ իտիլէն Մայտէնօֆ նամընտա պիր քիչէլիւք չօճուգ Սօֆիա սանճագ մահ-քէմէսինտէն 8 այ հապտա մահքիւմ իտիլմիշ իսկ տէ, տավա իսթինտֆ ի-տիլմիշ վէ շիմտի մէրգու�մը պէրայ-թինէ մի՞, եօգա իթհամ իտիլմէսինէ մի գարար վերիլճէկկի Սօֆիա կազէ-թարարընա սէրմայէի մէգալ օլմուշ տըր։

ՂԱՑԷԹ ՄՈՒՀԻՄ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՆ ՍԻԿՈՒԹԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԷՆ 100ԻՆՃԻ ՍԷՆԷԻ ՏԷՎՐԻՅԷՍԻ

ԻՍԹԻՖԱՏԷԼԻ ՊԻՐ ԹԷՔԼԻՖ

Պունտան 100 սէնէ էվվէլ, տահա տօղրուտը 1809 Նոյեմբեր 14տէ ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՆ սիկուրթա գումբանիասը իյֆա մուամէլէյէ մուպաշէրէթ, մուախ-խէրէն տէ ԷՐԲԷՆԹԱՆ հարիզ սի-կուրթա գումբանեասընա իլթիհագ իթմիշ տիր։

Պու գումբանիա կիւզէրան էսէնմուա-տէթ գարիբնտա, պիր չօգ բագիպլէրի արասընտա տայմա թէլագգը իտուպ, պիւթիւն տիւնբա իւզէրինտէ պիր մէվ-գբի ազիմ իշրազըյա չէօհրէթեաղ օլ-մուշ տըր։

Քիւբրէի արզտա տաքին օլան ՄԻՀՀ-ԹԻՐԻՄ ԷՀԱԼԻՆԻՐ թարաֆընտան իպ-բագ օլընան մաուվէնէթ սայէսինտէ, պիր իասարաթ վէ զիյան վուգուինտէ տէրհալ զանիճէ վէ պիր տատլէթը քամիլէ իլէ թազմին իթմէսի՝ գումբանեասը մուազզամ պիր մէվգբյա իյտալ իթմիշ տիր։ Օ հալտէ քի պիր ա-սըբլըգ գումբանիանընը իհթիյաթ ագ-ճէի ճէսիմէսինին 19 միլիոն ինկ. լիրասընա, վէ քէզալէք սենէվի հասըլա-թընը 4 միլիոն ինկ. լիրասընա պա-յիրլ օլատուգընը զէքբիթմէք միպալազա տատ իտիլմէմէլի։ Պիլասատա չու ճիհէ-թի տէ արզա միւտարաթ իտէլիմ քի, պու գումբանիա՝ թարիխի պէօյիւք ֆէճայիտէ, եանի ԶիդԱԿՕ, ՊՕՍԹԷՆ, ՊԱԼԵՄՕՄՕՐ, ԽՕՐՕՆԹՕ վէ սոն տէֆա ՍԱՆ ֆրԱՆՁԻՍԿՕտա վուգու պուլան միւտիվլ հարիզէլէրտէն քէնտիսինէ ի-սապէթ իտէն խասարաթը ալմէնին եէքիւնի 58 միլիոն ինկ. լիրասընա պարիզ օրմուշ տըր։ Պու գապիլ տէհ-էթլի հարիզէլէր եիզինտէն, բէք չօգ սիկուրթա գումբանեասընը իհթիմ իթ-միշ օլմաղա, պու եանկընտարտան ի-լէրի կէնէն խասարաթա մուգավէմէթ իտէն դումբանիաթ էնտէր տիր։

Շիմտի իսկ, եանկին սիկուրթա-ըը իշէն միւմքին օլան թէհլիկէթը իպբով էթմէքճէ պէրպաէր, ՀԱՐԱՔԷԹ ԱՒԱՁՅԱՆ, ԳԷՑԱՄԸ ՍԻՑԱՍԻ Վէ ԸՍԵԱՆՑԱՆ վուգուա կէլէճէք օլան խասարաթը՝ խուսուսի անլայըշ վէ թա-ռիքա իւզրէ թազմինէ հազը տըրլար։

ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՆ ԷՆՏ ՄԷՐԲՆԹԱՑԼ գումբանիասը՝ Տէրասատէթտէ տիկէր պիր գումբանիա թէշէպպիւսթուա պուլընմամասան, 1864 Յուլիս 21 տէ իյֆա մուամէլէթա պէտ վէ միպաշէ-րէթ իթմիշ վէ սոնյա տա՝ 1873 Յու-նիս 3տէ ՆՈՐԹՀԸՐՆ գումբանիասընը ինգլամը միւշարէքէթիլէ, չիմտիյէ գատար պէրիլիքտէ իյֆա միւամէլաթ էթմ քամ տիրլէր։

Պու իքի գումբանիանընը սէրմայէսի եէքիւնի 9 միլիոն ինկ. լիրասընա, իհթիյաթ ագճէսի՝ 26 միլիոնատան զի-յատէյէ, վէ սենէվի հասըլաթը իսկ 6 միլիոն ինկ. լիրասընա պալըզ օլմա-սը միւհթէրէմ միւշթէրիլէրինին ճէ-ֆիմ սէպալիդ իլէ սիկուրթա ագտ էտէ-պիլմէյէրի իշին ֆէվգէլատէ թէհլիքէ իսրազընա վէհրլէ տիր։

ԳԱՍՆԻԿ Լ.Ֆ. ՍԵՐՈՒՏՆ 1869 Մա-յիս այլնատա ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՆ ԳՈՒՄ-ԲԱՆԵԱՍԸ մուամէլաթընա տահիլ օլ-մուշ վէ 26 այնէտէն պէրու տէ պու իքի գումբանիասլարը ճանէնթլիկինի տէրէօհտէ իթմիշ տիր։

Պինտէն ալէյհ էֆ.ի միւամէլէյհ գումբանիասը իլէ ումումի էհալի ա-ըասընտա քէմալը սատագաթլա վէ նա-մուս տայիրէսինտէ իյֆա իսլամէթ իթմէշ օլմասը հասէպիյէ, մէվգբի հա-զրէի իթիպարիսինի մանհաֆատա իթ-մէշ վէ ախիրէն տէ խասուսընը քէն-տի իշինէ թէրիֆ իթմիշ օլաբընտան միւշթերիլերինէ միւմքինի մերթէպէ հէր կէօնա գօյայդ իպրազընա սարթը դայրէթաէն կէրի տուբայատագ տըր։

Պալեատէքի տրզ օլընարը իւզրէ, ՀԱՐԱՔԷԹԸ ԱՐՁՅԱՆ, ՍԻԱՍԻ ԳԸՑԱՄ վէ ԸՍԵԱՆՑԱՆ հասուլէ կէլէճէք օլան եանկին խասարաթընը սուրէթը թազ-մինի հագգընատա մալիւմաթ իսմամ-իպրէ ահէնթլիկէ միւրաճաաթ իթմէ-լերի՝ պիլ խաստա էՀԱԼԻՅԻ ՄԻՒՀԻ-ԹԻՐԻՄ տավէֆ օլընը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸՆ ԲԷՍՄԸ ԹԱԳՏԻՍԻ

Ումումի էրմէնիլէր բէիսի բուհանի-սի օլան Տ. Տ. Մատթէոս Իպմիրլեան Ս. Կաթողիկոս, եարընն էջմիածին Մայր տաճարընտա Կաթողիկոս թագտիս օ-լընմագ տըր։ Միւշարիւէյհ շնմիյէ գատար անճագ ինթիխապ օլընմըշ Կա-թողիկոս օլուպ, Հայրապետլիք սէլա-հիյէթինի իճրա իթմէքճէ իսի. եա-ընտան իթիխարէն Եպիսկոպոս թագ-տիս վէ Միւսօն օրհնութիւն իճրա էյ-լէյպիլէճէք վէ Կաթողիկոս սրբիթբէյ-լա իսլամ իթմէյէ պաշլայագագ տըր։

Եարընքի գինէթ մինասպէթիյէ Տէրասատէթ Բաթրիկխանէսի թարա-ֆընտան մէմուրը մուխասուսբար իզամը իյմագ իտէր իտի խէ սէ, Բաթրիգ սրբազանընն միսսիէթի հալի պունա մանի օլմուշ վէ անճագ թէպրիգ թէ-լէկրաֆլարը քէշիտէսի իլէ իքթիֆա իտիլմիշ տիր։ Խան Ժողով թարա-ֆընտան պիր թէպրիգ թէլէկրաֆը քէշիտ իտիլիր կիպի, պիր թէլէ-ֆրաֆ տա մրսթէֆի Բաթրիգ սրբա-ան թարաֆընտան քէշիտ օլընմը տըր։

Պու միւնասպէթլէ միւշարիւէյհ Ս. կաթողիկոս թէպրիք թէլէկրաֆ-լարը քէշիտ օլընճաղը կիպի, պէղ տաիսի ումումն մէսէրրէթինէ իշթի-բաք իտէրէք թէմէննիյաթ վէ թէպ-րիքեաթմըզը պէյան իտէրիզ։

Պիր հաֆթա էվ էլքի թարիխլէ էջմիածինտէն եազըլան պիր մէքթուպ-տա օգընտըզընա կէօրէ, Օձուում այնի միւնասպէթիյէ թէրթիպաթը էվվէլի-յէի իճրա վէ կէլէն զիյարէթճիլէրի գապալ իթմէք իւզրէ, 3 վարդապետ իլէ պիր սարկաւագտան իպարէթ պիր հէյեէթ թէշքիլ օլունմըշ տըր։ Օ կիւ-նէ գատար էջմիածինէ Ռուսիատա պուլընան առաջնորդարան 4ի իլէ Սեւան վանհայրը Սարգիս եպսկ. վիրուտ իթմիշ տիր։ Զ.թէն վանք-տա 8 եպիսկոպոս պուլընտըզընտան, պունլարլա օձուում իշթիրաք էտէճէք-լերին ատէտի 13է պալիզ օլմուշ տըր։ Եկեր Իրան Հինտիսթան առաջնորդը Սահակ արքեպսկ. տարի միւվասէլէթ իթէտ, մէվճուտ եպիսկոպոսլարընն ա-տէտի 14 օլաճագ տըր։ Ամբպատական առաջնորդը Տ. Կարապետ վ. գաթէն էջմիածինէ պուլընըյոր։

Միւշարիւէյհ Ս.Կաթողիկոս պու տէ-ֆահէթէրպուրկ վէմօսգուատան կէշ-տիկինտէ՝ էհալի, կաթողիկոսլարընն ի-գամէթկեանտ իշինն թախտիս օլընան մահալին ինշասը մագսէտի իլէ 20—2500) ռուպլի իհտա էյլէմիշ տիր։ Միւ-շարիւէյհ Ս. Կաթողիկոս իլք պահար-տա Պագույա կէտէճկինտէն օրա էհա-լիսինին տտիսի պու մագսէտլէ իյանէ-լէր վէրէճէք վէ «Վեհարան» թագիր օլընան Կաթողիկոս իգամէթկեահընընն ինշասը իշինն լիզում օլան 250,000 ռուպլինին թէտարիք օլընճաղը մէ-մուլ տըր։

Էջմիածին ռուհանի մէքթէպլինին քիշասը իշինն լազըմ կէլէն թէրթի-պաթ իճրա իտիլմիշ տիր։ Հէնուզ պիր միւտիր նասպ իտիլմէմիշ իսկ տէ, մուալիմէր թային օլընմըշ տըր։ Վանք միաբանլարընտան Գարեգին, Երուանդ Ներսէս վէ Կոմիտաս Վ.էր մուալիմ թային օլընմըշլար տըր։ Շիմտիյէ գա-տար 300 թալէպէ միւրաճաաթ իթ-միշ իսկ տէ, անճագ պունլարտան 70 քիչի իշինն եէր պուլընճաղը եաղըլը-յոր։

Ս. Կաթողիկոս, եաղլըգ իշինն կիթ-տիկի մահալտէն ավանթինտէն պէրու սրհհէթը թամմէ մալիք օրմաղա, վան-քին ռուհանիլերի քէնտիսինէ մուա-վէնէթ իթտիքլէրի թագտիր տէ, միւ-լէթէ վէ քիլիսէյէ տահա ֆահտէլի իսրամէթլէր իյֆա իտէճէկի չիւպհէսիզ տիր։

Գուսմրանիսլար իլէ ումումի էհալի ա-ըասընտա քէմալը սատագաթլա վէ նա-մուս տայիրէսինտէ իյֆա իսլամէթ իթմէշ օլմասը հասէպիյէ, մէվգբի հա-զրէի իթիպարիսինի մանհաֆատա իթ-մէշ վէ ախիրէն տէ խասուսընը քէն-տի իշինէ թէրիֆ իթմիշ օլաբընտան միւշթերիլերինէ միւմքինի մերթէպէ հէր կէօնա գօյայդ իպրազընա սարթը դայրէթաէն կէրի տուբայատագ տըր։

Պալեատէքի տրզ օլընարը իւզրէ, ՀԱՐԱՔԷԹԸ ԱՐՁՅԱՆ, ՍԻԱՍԻ ԳԸՑԱՄ վէ ԸՍԵԱՆՑԱՆ հասուլէ կէլէճէք օլան եանկին խասարաթընը սուրէթը թազ-մինի հագգընատա մալիւմաթ իսմամ-իպրէ ահէնթլիկէ միւրաճաաթ իթմէ-լերի՝ պիլ խաստա էՀԱԼԻՅԻ ՄԻՒՀԻ-ԹԻՐԻՄ տավէֆ օլընը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸՆ ԲԷՍՄԸ ԹԱԳՏԻՍԻ

Ումումի էրմէնիլէր բէիսի բուհանի-սի օլան Տ. Տ. Մատթէոս Իպմիրլեան Ս. Կաթողիկոս, եարընն էջմիածին Մայր տաճարընտա Կաթողիկոս թագտիս օ-լընճաղ տըր։ Միւշարիւէյհ շնմիյէ գատար անճագ ինթիխապ օլընմըշ Կա-թողիկոս օլուպ, Հայրապետլիք սէլա-հիյէթինի իճրա իթմէքճէ խի. եա-ընտան իթիխարէն Եպիսկոպոս թագ-տիս վէ Միւսօն օրհնութիւն իճրա էյ-լէյպիլէճէք վէ Կաթողիկոս սրբիթբէյ-լա իսլամ իթմէյէ պաշլայագագ տըր։

Եարընքի գինէթ մինասպէթիյէ Տէրասատէթ Բաթրիկխանէսի թարա-ֆընտան մէմուրը մուխասուսբար իզամը իյմագ իտէր իտի խէ սէ, Բաթրիգ սրբազանընն միսսիէթի հալի պունա մանի օլմուշ վէ անճագ թէպրիգ թէ-լէկրաֆլարը քէշիտէսի իլէ իքթիֆա իտիլմիշ տիր։ Խան Ժողով թարա-ֆընտան պիր թէպրիգ թէլէկրաֆը քէշիտ իտիլիր կիպի, պիր թէլէ-ֆրաֆ տա մրսթէֆի Բաթրիգ սրբա-ան թարաֆընտան քէշիտ օլընմը տըր։

Պու միւնասպէթլէ միւշարիւէյհ Ս. կաթողիկոս թէպրիք թէլէկրաֆ-լարը քէշիտ օլընճաղը կիպի, պէղ տաիսի ումումն մէսէրրէթինէ իշթի-բաք իտէրէք թէմէննիյաթ վէ թէպ-րիքեաթմըզը պէյան իտէրիզ։

Պիր հաֆթա էվ էլքի թարիխլէ էջմիածինտէն եազըլան պիր մէքթուպ-տա օգընտըզընա կէօրէ, Օձուում այնի միւնասպէթիյէ թէրթիպաթը էվվէլի-յէի իճրա վէ կէլէն զիյարէթճիլէրի գապալ իթմէք իւզրէ, 3 վարդապետ իլէ պիր սարկաւագտան իպարէթ պիր հէյեէթ թէշքիլ օլունմըշ տըր։ Օ կիւ-նէ գատար էջմիածինէ Ռուսիատա պուլընան առաջնորդարան 4ի իլէ Սեւան վանհայրը Սարգիս եպսկ. վիրուտ իթմիշ տիր։ Զ.թէն վանք-տա 8 եպիսկոպոս պուլընտըզընտան, պունլարլա օձուում իշթիրաք էտէճէք-լերին ատէտի 13է պալիզ օլմուշ տըր։ Եկեր Իրան Հինտիսթան առաջնորդը Սահակ արքեպսկ. տարի միւվասէլէթ իթէտ, մէվճուտ եպիսկոպոսլարընն ա-տէտի 14 օլաճագ տըր։ Ամբպատական առաջնորդը Տ. Կարապետ վ. գաթէն էջմիածինէ պուլընըյոր։

Միւշարիւէյհ Ս.Կաթողիկոս պու տէ-ֆահէթէրպուրկ վէմօսգուատան կէշ-տիկինտէ՝ էհալի, կաթողիկոսլարընն ի-գամէթկեանտ իշինն թախտիս օլընան մահալին ինշասը մագսէտի իլէ 20—2500) ռուպլի իհտա էյլէմիշ տիր։ Միւ-շարիւէյհ Ս. Կաթողիկոս իլք պահար-տա Պագույա կէտէճկինտէն օրա էհա-լիսինին տտիսի պու մագսէտլէ իյանէ-լէր վէրէճէք վէ «Վեհարան» թագիր օլընան Կաթողիկոս իգամէթկեահընընն ինշասը իշինն լիզում օլան 250,000 ռուպլինին թէտարիք օլընճաղը մէ-մուլ տըր։

Էջմիածին ռուհանի մէքթէպլինին քիշասը իշինն լազըմ կէլէն թէրթի-պաթ իճրա իտիլմիշ տիր։ Հէնուզ պիր միւտիր նասպ իտիլմէմիշ իսկ տէ, մուալիմէր թային օլընմըշ տըր։ Վանք միաբանլարընտան Գարեգին, Երուանդ Ներսէս վէ Կոմիտաս Վ.էր մուալիմ թային օլընմըշլար տըր։ Շիմտիյէ գա-տար 300 թալէպէ միւրաճաաթ իթ-միշ իսկ տէ, անճագ պունլարտան 70 քիչի իշինն եէր պուլընճաղը եաղըլը-յոր։

Ս. Կաթողիկոս, եաղլըգ իշինն կիթ-տիկի մահալտէն ավանթինտէն պէրու սրհհէթը թամմէ մալիք օրմաղա, վան-քին ռուհանիլերի քէնտիսինէ մուա-վէնէթ իթտիքլէրի թագտիր տէ, միւ-լէթէ վէ քիլիսէյէ տահա ֆահտէլի իսրամէթլէր իյֆա իտէճէկի չիւպհէսիզ տիր։

ԶԷՅԹՈՒՆ ՍՇՎԱԼԻ

Բաթրիգխանէ գաբու քէհեասը մարիֆէթիյէ էվվէլքի կիւն Զէյթունտան վիրուտ իտէն թէլէկրաֆ, Տարսի-լիյէ նագբը թալէթաթ պէյէ իպրազ օ-լունըպ, նագբը միշարիւէյհ, հիւ-քիւմէթը մէրքեզիյէնին պէօյլէ պիր թէշէպպիւստէն իսապէրատար օլմասը-ղընը սեօյլէմիշ, վէ ատբոսլ Զէյթունա պիր թէլէկրաֆ քէշտեսիյէ օ կիպի մուամէլաթա թէշէպպիւս էյլէմէմէլէ-րինի թէնպիհ իթմիշ տիր։ Թալէթաթ պէյ պու խուսուստա Հարպիյէ նագբը-նա տա մալիւմաթ վերիճէկինի վէ օ-րատան սա Մարաշ ասքերի մէմուբ-լարընա թալիմաթ կէօնտէրէճէկինի սեօյլէմիշ տիր։

Տիւն Հարպիյէ նագբը Սալիհ բա-շա, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն պիր կագէթա մուխպիրինէ ատիտէքի պէյանատտա պուլընմըշ տըր։

«Զէյթուն էհալիսինին եէրլէրինտէն գալտըրըլընճաղընա տաիր օլան մալիւ-մաթատան խապերատար տէյիրիմ վէ շիմ-տի սիգտէն իշիսթոյրում, պէնիմ իշիւն թէմամէն եաման օլմաղը տըր։ Մարաշ Տիվանը Հարպը, մերքեզին էմրի օլմա-տըգճա պէօյլէ պիր շէյէ թէշէպպիւս իտէմէզ։ Պու իշ զամէն Հարպիյէ նէ-զարէթինէ այտտ տէ տէյիլ տիր վէ Մասարէթ իլէ Տարսիյէ նէզարէթինէ այտտ պիր մէսէլէ տիր։

«Հիւքիւմէթ Զէյթունլըլարը քէն-տի եէրլէրինտէն չըգարըպ պաշգա պիր մահալէ նագլ իթմէք իշիւն մի-զաքէրլ իճրա իթմէմիշ տիր։ Հիւքիւ-մէթին նագարընտա, մէմլէքէթտէ պուլընան շէհրլէրին հիշ պիրի միւս-թինա պիր մէվգէյը հալիզ տէյիլ տիր վէ պաշգա պիր գազանընն նէ էհէմմիյէ-թի վարտա Զէյթունընն էհէմմիյէթի տէ օ մէրքէզտէ տիր։ Պիզիմ արզումըզ Օսմանլըլըզը թէրքիպ իտէն ունսուբ-լարընն եէքտիկէրի իլէ իմթիգաճ էյլէ-մէլէրի օլուպ, շունընն պունընն գալպի-նի գըրմագ տէյիլ տիր։ Հիւքիւմէթէ գաբշը գօյմագ թէշէպպիւսինտէ պու-լընանլար շէհրտէն տիւշարը միւճա-զաթ օլուրլար, պու տա վակիֆէսի տիր։ Բէնտի իլի իլէ կիւճիյլէ մէշղուլ օլան էհալիյի քէնտի եերինտէն եուբ-տունտան նիչին չըգարալըմ վէ սէֆա-լէթէ կիրիֆթար իտէլիմ։

«Պու կիպի չայիալար չըգարանլար վաթանընն էն պէօյիւք տիւշմանլարը տըր։

«Պիզ Զէյթունլըլարը եէրլէրինտէն չըգարմագ իշիւն պիր էմիր կէօնտէրմէ-տիք քի շիմտի տէ օ կիպի պիր մուա-մէլէ իթմէյին տէյու էմիր վէրէլիմ, պինտէն ալէյհ պիզիմ իշիւն պէօյլէ պիր մէսէլէ եօգ տըր վէ քէնտի պա-յընա մէրքէզին էմրինի ալմագըզդըն պէօյլէ պիր մուամէլէյէ թէշէպպիւս իտէմէզ։ Պու իշ զամէն Հարպիյէ նէ-զարէթինէ այտտ տէ տէյիլ տիր վէ մուասարէթ իլէ Տարսիյէ նէզարէթինէ այտտ պիր մէսէլէ տիր։

«Հիւքիւմէթ Զէյթունլըլարը քէն-տի եէրլէրինտէն չըգարըպ պաշգա պիր մահալէ նագլ իթմէք իշիւն միւ-զաքէրլ իճրա իթմէմիշ տիր։ Հիւքիւ-մէթին նագարընտա, մէմլէքէթտէ պուլընան շէհրլէրին հիշ պիրի միւս-թինա պիր մէվգէյը հալիզ տէյիլ տիր վէ պաշգա պիր գազանընն նէ էհէմմիյէ-թի վարտա Զէյթունընն էհէմմիյէթի տէ օ մէրքէզտէ տիր։ Պիզիմ արզումըզ Օսմանլըլըզը թէրքիպ իտէն ունսուբ-լարընն եէքտիկէրի իլէ իմթիգաճ էյլէ-մէլէրի օլուպ, շունընն պունընն գալպի-նի գըրմագ տէյիլ տիր։ Հիւքիւմէթէ գաբշը գօյմագ թէշէպպիւսինտէ պու-լընանլար շէհրտէն տիւշարը միւճա-զաթ օլուրլար, պու տա վակիֆէսի տիր։ Բէնտի իլի իլէ կիւճիյլէ մէշղուլ օլան էհալիյի քէնտի եերինտէն եուբ-տունտան նիչին չըգարալըմ վէ սէֆա-լէթէ կիրիֆթար իտէլիմ։

Տիւն Հարպիյէ նագբը Սալիհ բա-շա, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն պիր կագէթա մուխպիրինէ ատիտէքի պէյանատտա պուլընմըշ տըր։

«Զէյթուն էհալիսինին եէրլէրինտէն գալտըրըլընճաղընա տաիր օլան մալիւ-մաթատան խապերատար տէյիրիմ վէ շիմ-տի սիգտէն իշիսթոյրում, պէնիմ իշիւն թէմամէն եաման օլմաղը տըր։ Մարաշ Տիվանը Հարպը, մերքեզին էմրի օլմա-տըգճա պէօյլէ պիր շ

ՀԱՅԿԱՅՈՂ

ԱՅԳԵՊԱՏ ԶԱՎԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ

Ամսական 100 դրամ տարի. Հայ.դ.

Ամսական	դր.	101·30
» »	դր.	101·22
» »	դր.	101·22

ԱՅԳԵՊԱՏԻ ԳՈՒՆԵՐԸ

Ոսկի	դր.	192
Միավար	»	0·50
Դոլար Միացեալ Նահանգաց	»	17·10
Ֆրանկ	»	4·40
Ֆունտ Ստեռլինգ	»	8·40
Ֆրանկ Գերմանիա	»	4·37
Ֆրանկ Հայրենիք	»	0·37
Ֆրանկ Բելգիա	»	1·23
Ֆրանկ Իտալիա	»	1·23
Ֆրանկ Հոլանդիա	»	0·37
Ֆրանկ Լեհաստան	»	1·23
Ֆրանկ Ավստրիա	»	0·37
Ֆրանկ Ռումանիա	»	0·37
Ֆրանկ Հունգարիա	»	0·37
Ֆրանկ Ռուսիա	»	0·37
Ֆրանկ Ամերիկա	»	0·37
Ֆրանկ Ֆրանսա	»	0·37
Ֆրանկ Գերմանիա	»	0·37
Ֆրանկ Հայրենիք	»	0·37
Ֆրանկ Բելգիա	»	1·23
Ֆրանկ Իտալիա	»	1·23
Ֆրանկ Հոլանդիա	»	0·37
Ֆրանկ Լեհաստան	»	1·23
Ֆրանկ Ավստրիա	»	0·37
Ֆրանկ Ռումանիա	»	0·37
Ֆրանկ Հունգարիա	»	0·37
Ֆրանկ Ռուսիա	»	0·37
Ֆրանկ Ամերիկա	»	0·37
Ֆրանկ Ֆրանսա	»	0·37
Ֆրանկ Գերմանիա	»	0·37

ԱՅԳԵՊԱՏԻ ԳՈՒՆԵՐԸ

Ոսկի	դր.	192
Միավար	»	0·50
Դոլար Միացեալ Նահանգաց	»	17·10
Ֆրանկ	»	4·40
Ֆունտ Ստեռլինգ	»	8·40
Ֆրանկ Գերմանիա	»	4

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Գ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Գ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ